

**नेमकं काय म्हणाले
सुखीन जायते?**

श्री. ६१४ २०२६ ०२१९ १०४३

लिंबागणेश:- (दि.१९) बीड महाराज सार्वजनिक शिवजयंती

केज । शहरातील छत्रपती शिवाजी महाराज चौकात जयंतीदिनी जाणता राजा यांचा अश्वारूढ पुतळा रातोरात उभारला असून, सकाळी तो दिमाखात उभा दिसल्याने शिवप्रेमींचा आनंद गगनात मावेनासा झाला असून, शहरात आनंदोत्सव	साजरा करण्यात येत आहे. आज भारतभर छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती मोठ्या उत्साहाने साजरा केली जाते. केज येथेही मोठ्या उत्साहाने शिव जन्मोत्सव साजरा केला जातो. शहरातील तहसील कार्यालय जवळ मुख्य रस्त्यावर छत्रपती शिवाजी	महाराज चौक पूर्वीपासून स्थापना केली आहे . मात्र महाराजांचा पुतळा बसवण्यात यावा अशी मागणी समस्त शिव भक्त करत होते. परंतु काही शासकीय बाबींची अडचण येत होती. हा पुतळा बसविण्यासाठी प्रयत्न करण्यात आला. पण याला तत्कालीन	प्रशासकीय अधिकाऱ्यांनी विरोध केल्याने तो प्रयत्न फसला होता. पण येथे राजेंचा पुतळा असावा हा समस्त शिवप्रेमींचं स्वप्न होतं. आज छत्रपती शिवाजी महाराज जयंतीच्या दिवशीच महाराजांचा अश्वारूढ पुतळा रातोरात उभा राहिला आणि सकाळी शिव	भक्तांना पाहावयास मिळाला आहे. त्यामुळे सर्वत्रच आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले आहे. शिवभक्तांनी हा अश्वारूढ पुतळा पाहण्यासाठी एकच गर्दी केली आहे. तर केज शहराच्या यामुळे भर पडली असल्याची प्रतिक्रिया व्यक्त केली जात आहे
--	--	---	--	--

उत्पत्ती शिवाजी महाराजांची जयंती हा एक महाराष्ट्राचा उत्सवाचा सन असुन देशासाठी गौरवाचा आणि महत्त्वपूर्ण दिवस आहे. त्याचप्रमाणे जगासाठी गनीमीकल्याची शिकवण असुन जगात आपण जो गौरीला वॉर म्हणतो त्याची उत्पत्ती गनीमीकल्यातुनच झाली आहे.म्हणुनच जगात शिवाजी महाराजांच्या इतिहासाला आगळेवेगळे महत्त्व आहे. १९ फेब्रुवारी संपूर्ण महाराष्ट्रमध शिवजयंती मोठ्या उत्साहात साजरी केली जाते.सन १८६९ साली महात्मा जोतिबा फुले यांनी रायगडावरील शिवाजी महाराजांची समाधी शोधून काढली व त्यांच्या जीवनावर सर्वप्रथम पोवाडा लिहिला. शिवाजी महाराजांचे कार्य लोकपर्यंत पोहोचवणे यासाठी फुलेंनी सन १८७० साली शिवजयंतीची सुरुवात केली.ती पढली शिवजयंती होती.त्यानंतर शिवजयंतीच्या माध्यमातून लोकांना एकत्र करण्याचे काम लोकमान्य बाळ गंगाधर टिळक यांनी केले. २० व्या शतकात डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी देखील शिवजयंती साजरी केली दोन वेळा शिवजयंतीच्या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष होते. यानंतर संपूर्ण महाराष्ट्रात मोठ्या थाटात शिवजयंतीला सुरुवात झाली.महाराष्ट्र सरकारने २००१ पासून शके १९५१ (शुक्रवार १९फेब्रुवारी १९३०) ही शिवजयंतीची तरावर स्वीकारली त्यानुसार महाराष्ट्र सरकारने १९ फेब्रुवारी सार्वजनिक सुट्टी जाहिर केली.इतर संभाव्य तारखांमध्ये ६ एप्रिल १६२७ (वैशाख शुद्ध तृतीया) ही जन्म तारीख मानली जाते. त्यानुसार महाराष्ट्राबाहेर अनेक लोक शिवजयंतीचा दिवस म्हणून वैशाख शुद्ध तृतीया हा दिवस मानतात. त्याचप्रमाणे वेगवेगळ्या इतिहासिकामध्ये शिवजयंतीची वेगवेगळी तारीख दाखविली आहे. महाराष्ट्रात शिवजयंतीच्या तारखेला महत्त्व नसुन त्यांचे कर्तुत्व,त्यांचा त्याग,रयतेची जबाबदारी आणि लाखोंनी सैन्य घेऊन चढाई करणाऱ्या मोगल साम्राज्याचा अंत करणे हे महत्त्वाचे आहे.मी तर म्हणेल की शिवजयंती रोज साजरी व्हावी आणि शिवाजी महाराजांचे गोडवे जनतेपर्यंत पोहचवावे. तेव्हाच भारतात एकच नाही तर लाख शिवा तयार होतील. स्वामिमाना महाराजांच्या पुण्यायीनेच आप आपण ताड मानाने आणि कार्याभिमानाने जगात आहो. गनीमीकाव्याने मोगलायीचा व मोगल साम्राज्याचा अंत केला व हिंदवी स्वराज्याची स्थापना केली. याचा गर्व महाराष्ट्रासह संपूर्ण भारताला आहे. आज भारताची गौरव गाथा ही आपण ऐकतो त्याचे संपूर्ण श्रेय शिवरायांनाच आहे.शिवाजी महाराज म्हणजे महाराष्ट्रासह संपूर्ण भारताची अबाध्य शक्ती आहे. शिवजयंतीच्या निमित्ताने शिवाजी महाराजांचे विचार समाजातील प्रत्येक व्यक्तीपर्यंत पोहचले पाहिजे.जानता राजा, रयतेचा राजा,हिंदवी स्वराज्याचे संस्थापक म्हणून जगभर ख्याती प्राप्त आहे.त्यामुळे केवळ महाराष्ट्रातच किंवा भारतातच नव्हे तर संपूर्ण जगभरात शिवाजी महाराजांचे नाव आदराने आणि स्वाभिमानाने घेतले जाते.तत्वज्ञ, इतिहासकार शिवाजी महाराजांवर अभ्यास करण्यासाठी भारतात येतात. १९ फेब्रुवारी रोजी सुमारे १११ देशा अधिक देशांमध्ये शिवाजी महाराजांची जयंती साजरी केली जाते.असे सांगण्यात येते की शिवाजी महाराजांकडे अनेक जातीवंत घोडे सुध्दा होते. कोणत्या घोड्यांचा वापर केव्हा कारायाचा हे त्यांना चाललेच अवगत होते.शिवाजी महाराजांकडे मोती, विश्रवास,तुरंगी, इंद्रायणी,गाजर,रणभीर,कृष्णा असे ७ घोडे होते. शिवाजी महाराजांनी हिंदवी स्वराज्याची स्थापना करतांना सुमारे ४०० गड आपल्या अधिपत्याखाली आणले होते. काही गड त्यांनी स्वतः बांधले तर काही किल्ले लढाया करून जिंकले. महाराजांचा एक गडकिल्ला म्हणजे स्थायत्यशाव, व्यवस्थापन आणि गनिमी काव्याचे प्रतिकच होते. त्यामुळे मी केंद्र व राज्य सरकारला आग्रहाची विनंती करतो कर्तो की महाराष्ट्रातील संपूर्ण गडकिल्ल्यांची देखरेख करून हासुचीनंते केले पाहिजे. यातच शिवरायांना खरा मानाचा मुजरा ठरेल. कारण महाराष्ट्रासह संपूर्ण भारतातील गडकिल्ले ही भारताचे वैभव,धरोहर व ज्ञान आहे. कारण गडकिल्ल्यामुळेच शिवरायांच्या आठवणी पुन्हापुन्हा जागृत होतील.गडकिल्ल्यांनी सुरक्षा म्हणजे शिवजयंतीच्या निमित्ताने महाराजांना खरे अविभादन व मानवंदना ठरेल. कारण शिवरायांनी मुठभर मावळ्यांच्या साक्षीने हिंदवी स्वराज्याची स्थापना केली व संपूर्ण किल्ले काबीज केले हा अभिमान महाराष्ट्रासह संपूर्ण भारताला आहे.त्यामुळे इतिहास जागृत ठेवण्यासाठी संपूर्ण किल्ले पर्यटनाच्या दृष्टीने व शिवरायांची आठवण या उद्देशाने किल्ल्यांचे जतन करणे गरजेचे आहे. कारण शिवाजी महाराज रयतेचे राजा होतेच.त्याचप्रमाणे त्यांच्यात दैवी शक्ती सुध्दा होती. ३९५ वर्षांनंतर आजही कुठल्याही गडकिल्ल्यांवर गेले तर ४ हजार फूट उंचीवर मर उन्हाळ्यात आपल्याला किल्ल्यावर स्वच्छ पाणी प्यायला मिळते.हा संपूर्ण शिवरायांचाच प्रताप आहे.असे सांगण्यात येते की याच्या १७ व्या वर्षी शिवरायांनी स्वतः डिझाईन करून रायगड किल्ला बांधल्याचे सांगण्यात येते. आई जगदंबेच्या आशीर्वादाने शिवाजी महाराजांनी आपले संपूर्ण काम फत्ते केले व मावळ्यांमध्ये उर्जा निर्माण करून मोगलांना भुईसपाट केले.अवझल खानासारख्या महाकाय शक्तीशाली सरदाराला गनीमीकाव्याने यमलोक पोहचवीले. अशाप्रकारे मोगलांच्या संपूर्ण सरदारांना एक-एक करून धाराशाली करण्याचे काम शिवरायांनी व त्यांच्या सरदारांनी आणि मावळ्यांनी केले. हा देश सायुसंतांचा,धोरमहात्म्यांचा, क्रांतीकारकांचा व हिंदवी स्वराज्याची स्थापना करणाऱ्या शिवरायांचा देश आहे.याची जोपासना महाराष्ट्र व केंद्र सरकारने करावी अशी मी आग्रहाची विनंती करतो.महाराष्ट्रातील १२ गडकिल्ले युनेस्कोकडे नामांकनासाठी पाठविले आहे ही महाराष्ट्रासाठी व भारतासाठी आनंदाची अभिमानाची गोष्ट आहे.

दैनिक लोकक्रांतीचा आरंभ
लोकआरंभ
संपादक: राहुल मारोतीराव वाईकर

बदलती माध्यमं आणि बदलणारी भाषा

माझा ही माणसाला मिळालेली सर्वात मोठी देणगी होय. भाषा ही संस्कृतीची वाहक आहे. भाषेशिवाय मानवी अस्तित्व आणि मानवी संस्कृती यांची कल्पनाही करणे अशक्य. मानवी जीवननाली आणि अर्थातच मानवी संस्कृतीतील संचित भाषेचा भाष्यमानूष एका पिढीतून दुसऱ्या पिढीत संक्रमित झाले आहे. भाषा कुठून येते ? आपण झूट मातृभाषाफ असा शब्दप्रयोग करतो तेव्हा आईची जी भाषा ती मुलाची भाषा असा अर्थ आपल्याला अभिप्रेत असतो काय ? लहान मुल त्याच्या परिसरातील भाषा आसपास करतो. ते वाढत जाते , तसा त्याच्या परिसराचा विस्तार होतो आणि त्याचा त्याच्या भाषेवर परिणाम होतो. आम्हया छत्रपती संभाजीनगरला (औरंगाबाद) राहणारे कोठे घराबारेर पडले की अंगी सहज हिंदी बोलतात. आपण ज्या विक्रेत्याकडून भाजी घेत आहोत , तो ग्रामीण भागातून आलेला आपल्यासारखाच मराठी मधून आहे, याचा जणू विस्सर पडतो आणि म मांथी स्या भाव हे ? म असा प्रश्न हाती भाजीची जुडी घेत सहजपणे विचारतो! प्रश्न भाषेचा असल्याने आणि भाषा ही मूलतः वैयक्तिक असल्याने काही व्यक्तिगत अनुभव नव्हेत कारयला हवेत. साधारण परतीस वर्षापूर्वी पुण्यात राहणाऱ्या मित्राने मला बजावले होते की , पुण्यात रिक्षावाल्यांही हिंदीत बोलायचे नाही ! हिंदीत बोलणारा माणूस पुण्यातील नाही म्हणजे नबरया आहे, असे रिक्षावाल्यांच्या लोण लक्षात येते आणि मग त्यातील एखादा जवळच्या अंतरासाठी दूरचा रस्ता जवळ करू शकतो असे त्या मित्राचे सांगणे होते. दुसरा अनुभव दिह्णीतील. तेथे राहणारे माझे एक आजू मला म्हणाले की त्यांच्या परिसऱ्याच्या अन्य मराठी माणसांच्या तुलनेत माझी हिंदी चांगली आहे. या आह्मांना चांगल्या वाढलेल्या माझ्या हिंदीचे कारण माझे छत्रपती संभाजीनगर (औरंगाबाद) येथील वास्तव्य म्हणजे माझा परिसर हे आहे. वक्तृत्व भावदिव्याद स्पर्धासाठी मारदर्शन करणारे प्रा. वसंतराव कुंभोजकर विद्यार्थ्यांना सांगत की , मराठी शब्दांचाचारंवर लक्ष घायला हवे. हिंदीत झूग म नाही पण मराठीत तो आहे आणि त्याचा उच्चार म ने म पेक्षा वेगळा आहे ! ही सगळी उदाहरणे भाषेचे परिसरातील असलेले नाते सांगणारी आहेत. कोणतेही व्यक्कण शिक्षणापूर्वी भाषा आत्मसात करण्याची मानवी क्षमता नैसर्गिक असल्याचे भाषाशास्त्रज्ञ सांगतात. परिसरात माणसं असतात तरी माध्यमं असतात. आज तर माध्यमांचे प्रसार आणि त्यांची संख्या वाढती आहे. ही सारी माध्यमं आपल्या समोर आणून ठेवणारा मोबाईल आपल्या तर नेहमीच हाती असतो. त्याने आपला जणू सारा परिसरच व्यापला आहे. यातील बराच भाग आभासी असतो आणि तो खऱ्याखुऱ्या परिसरापासून आपल्याला नेहमी दूर नेतो , घडी लक्षात घ्यावे लागते. आपला परिसर माध्यमांनी व्यापलेला असल्याने माध्यमांच्या भाषेचा विचार करावा लागतो. कोणे एकेकाळी (हा कोणे एकेकाळ पण लांबचा नाही !) माध्यमांचे विश्व म्हणजे दैनिके , नियतकालिके , आकाशवाणी आणि दूरदर्शन असे होते. (आकाशवाणी आणि दूरदर्शन हे शब्द रेडिओ आणि टेलिव्हिजन या शब्दांचे मराठी प्रतिशब्द नव्हेत. पण माध्यमांनी त्या अर्थाने ते रूढ केले आहेत. म झेरॉक्स म हा शब्दही असाच रूढ झाला आहे. मागच्या पिढीत वनस्पती तुपासाठी म डालडा म हा शब्दही असाच रूढ झाला होता.) जेव्हा माध्यमांचे विश्व मर्यादित होते , तेव्हा त्यांच्यातील स्पर्धाही मर्यादित होती. (माणसाची झोप ही आमची प्रतिस्पर्धी आहे , असे म्हणणाऱ्या म नेटफ्लिक्स म का काळ तेव्हा कल्पनेतही नव्हता !) एकूण जीवनाला आजच्या माणसी गती नव्हती. म सर्वात आधी आणि सर्वांच्या पुढे म हा आजचा जीवनमंत्र तेव्हा माध्यमांनी स्वीकारलेला नव्हता. तेव्हा तंत्रज्ञान आजच्या इतके गतीमान नव्हते आणि त्याच गतीची मर्यादा स्वीकारली गेली होती. माध्यमं तंत्रज्ञानप्रधान नव्हती. तेथे काम करणारे आणि वाचक (ग्राहक नव्हे !) महत्त्वाचे होते. वाचकांची जडणघडण आपण करू शकतो , ही भूमिका तेव्हा रूढ होती म्हणूनच काही दैनिके राशिमविषय छापत नव्हती. काही दैनिके आसाम ऐवेजी असम , पंतप्रधान ऐवेजी प्रमाणमंती , मध्यपूर्व ऐवेजी पश्चिम आशिया , उत्तरपूर्व ऐवेजी इशान्य असे शब्द जाणिव्यावृक्त उपयोगात आणत. त्या काळातील भाषा ही बहुतेकवेळा प्रमाणभाषेची नाते सांगणारी होती. मराठी शब्द काट्याला वापरण्याकडे शल होताना जात आणि त्याच वेळी डेटा या शब्दासाठी विदा हा शब्द रूढ करण्याचा प्रयत्न सुरू असतो आणि यात विमंगती आहे, असे कोणालाही वाटत नाही. हायकोर्ट आणि सुप्रीम कोर्ट यांना अनुक्रमे उच्च न्यायालय आणि सर्वोच्च न्यायालय हे रूढ झालेले शब्दही वापरले जात नाहीत. काही वेळा मुख्य न्यायाधीश आणि सरन्यायाधीश असा फरक केला जात नाही. दिनांक ऐवजी तारिख , सप्ताह ऐवजी आठवडा असे सोपे शब्द रुजवण्यासाठी प्रयत्न झाले , याचा आता विस्सर पडला आहे. हे घडत आहे याची अनेक कारणे आहेत. वर्तमानमात्रांच्या जगात पूर्वी बातमी असो की लेख , ते संपादकीय संस्कार केल्यानंतरच पुढे पाठवले जात. बातारे , मुख्य बातारे , उपसंपादक , मुख्य उपसंपादक , वृत्तसंपादक... अशा पायऱ्या तेव्हा केवळ नामाभिधानासाठी अस्तित्वात नव्हत्या तर त्यांची संस्त्रं कायें निर्धारित नव्हती. आज ही पद्ध अस्तित्वात आहेत पण त्यांची दैनंदिन कायें बदलेली दिसतात. हा बदल तंत्रज्ञानातील बदलासोबत आला. तंत्रज्ञान गती आणि स्पर्धा घेउन आले. त्याने माध्यमांचे स्वरूप बदलले. मुद्रितशोधक हद्दपार झाला. बातमीदार असो की लेखक , तोच त्याच्या मजकूराचा अनेकदा उपसंपादक ठरू लागला. जी दैनिके वेगळी जिन्हा पण देतात , त्या पणामा या स्थितीचे प्रतिबिंब पाहते. याचा परिणाम भाषेवर झाला. सहजही नव्या पिढीची नाते जोडायचे म्हणून त्या पिढीच्या भाषेची नाते जोडण्याचा व्यावहारिक अग्रह धरला. त्याला कधी तात्त्विक रूप दिले. त्यातून भाषेचे रूप आणखी पातळले. महानगरातील भाषेत जशी इंग्रजी आणि हिंदीची सममिसळ झालेली असते तशीच भाषा दैनिकातून डोकावू लागली. महानगरात राहणारी नवी पिढी इंग्रजी माध्यमातून शिकते. त्याच पिढीतील प्रतिनिधी आज वेगवेगळ्या माध्यमातून काम करतात. मग वटहुकूम आणि शासन निर्णय , विधेयक आणि कायदा यात फरक केला जात नाही. मराठीत क्रियापदांचे अनेकवचनी रूप असते , आदारायी अनेकवचन उपयोगात आणण्याची पद्धत आहे

अशा बार्बीचा विस्तर पडतो. कोणतीही भाषा स्थिर अथवा श्रुत नाही आणि भाषेने अन्य भाषांमधील शब्द स्वीकारण्यास काही प्रतिबंध असणे शक्य नाही.पण असे शब्द स्वीकारतांना आपल्या मूळ भाषेला रजा देण्याची गरज नाही.बॅकला बँक म्हणावे पण चेक साठी नवनादेश हा शब्द सर्वांना समजतो ना ? आपल्या भाषेविषयी मराठी माणूस जागरूक नाही, ही विदारक वस्तुस्थिती आहे. मागे नगरला (आजचे अहिल्यानगर) साहित्य संमेलन झाले तेव्हा सुप्रसिद्ध दिग्दर्शक बाप् भंडारकर म्हणाले होते की, कलचक्रा शहरात महा महिन्याच्या अधिक काळा राहायचे असेल तर बंगाली भाषा विकारीची लागण येते. पण महाराष्ट्रात तशी परिस्थिती नाही.येथे पिढ्यांपिढ्या राहणीगरी माणसां मराठी नव्हे तर त्यांची मातृभाषा आणि हिंदी / इंग्रजी बोलत राहू शकतात.राहतात. असे म्हणतात की ही विदारक वस्तुस्थिती ते सांगत होते तेव्हा सध्यांमाध्यमी प्रश्नक टाळ्या वाजवत होते. आपल्याकडील प्राथम्यात याच अवस्थेचे प्रतिबिंब पडले आहे. त्यामुळे अनेकदा भाषामृत्यूत कानी पडणारी किंवा वाचनात येणारी मराठी ही अनेकदा मराठी वळणाऱ्या राहिलेली दिसत नाही. त्यातून मग म धन्यवाद आता रुढ मानतो म / म मानो म यासारखे शब्दप्रयोग म होत आहेत. जगभर मानले जातात आणि धन्यवाद दिले जातात हे लक्षात घेतले जात नाही.

नाही. आपल्याकडे दूरचित्रवाणीचा झपाट्याने विस्तार होत असताना एका मान्यवरांनी असे टिपिले होते की, पाश्चात्य देशात म मुद्रण संस्कृती म रज्यन्यांतर ने तेथे टिपिल्लिजिन आला आपल्याकडे मुद्रण संस्कृती रज्यण्यापूर्वी टिपिल्लिजिन आला आणि विस्तारत असून त्याचे काही दुषरिणाण संभेवतत.भाषेच्या बाबतीत हल मुद्रुरिणाण आपण आता अनुभूत आहेत. मुद्रीत माध्यम हे शब्दप्रधान आहे. नमोवाणीचे माध्यम शब्दच आहे. टिपिल्लिजिनचे माध्यम चित्र आहे. लिहिले जाणारे शब्द आणि टिपिले जाणारे दृश्य यात अंतर असणार हे चघड टिपले तरी ते माध्यमांचा परस्परांवर परिणाम होऊ नये म्हणून आजून् लक्षत घेणे फार आवश्यक आहे. क्रिकेटच्या सामन्याचे दूरचित्रवाणीवरून होणारे ट्रे प्रक्षेपण , नमोवाणीवरून त्याच सामन्याचे प्रसारित होणारे धावते वर्णन आणि त्याच सामन्याचा दुसऱ्या दिवशी प्रसारित

होणारा वृत्तांत यात फरक असणे स्वाभाविक आहे. असाच करू या तीन माध्यमातून येणाऱ्या असणारी बर्बाद होणारी हवा. बोलण्याची भाषा आणि लिहिण्याची भाषा यात असणाऱ्या फरकाची जाणीव ठेवणे ही प्राथमिक गरज आहे. आपल्याकडे जेव्हा एखाद्या महत्वाच्या घडामोडीचे तपशील दरविचित्रवाणी वाहिन्यांवर दाखवले जातात तेव्हा कॅमेरा त्याचे दृश्य टिपण्याचे काम त्याच्या यांत्रिक क्षमतेने आणि वेगाने करीत आहे, मानवी तोंडातून निघणारे शब्द त्याच्याशी स्पर्धा करू शकत नाहीत याचे निवेदकांनी / बातमीदारांनी विसर पडलेले दिसते. वर्तमानपत्रातही हे घडत असल्याचे हल्ली अनुभवाने येते. तपशिलाच्या पसाऱ्यात नेमकेपणा हरवून जातो. हा माध्यमांचा परस्परान्वार होत असलेला परिणाम आहे. असाच परिणाम मांडणीतही होत असल्याचे अनुभवाने येते. छोट्या पडद्यावर एकाच वेळी निवेदक / बातमीदारीत, त्यांचा ज्योत्स्नीक संवाद सुरू असतो तेथे दिसतात, जे काही दाखवले जात आहे, त्याच्याशी निगडित शब्दांकन दिसत असते, म स्क्रोल म सुरू असतो, कोपऱ्यात तपमान बगैरे दिसत असते. हे सारे रंगीत असते. वर्तमानपत्रातही मांडणीत अनेकदा अशी गर्दी दिसते. तेथे पुरेसे अंतर राखणारी कोरी जागा अर्थपूर्ण ठरते याचा विस्तर पडत चाललेला आहे. अर्थपूर्ण वाहिन्या बहुभाषक असणे अपेक्षित आहे. त्याचेही भाषेतून दुष्परिणाम होत आहेत. हिंदीत म खुलासा म हा शब्द ज्या अर्थाने वापरला जातो, त्या अर्थाने तो मराठीत उपयोगात आणला जात नाही. पण हल्ली म म खुलासा म मराठीत ऐकू येत असला तरी तो हिंदीतील आहे, हे लक्षात घ्यावे लागते ! अशी किती तरी उदाहरणे देता येतील. हल्ली लहान मुलं त्यांच्या संभाषणात खूप हिंदी शब्द वापरत असतात. त्याचा उगम ते पाहतात या म कार्टून शो म मध्ये आहे. आपल्याकडील लग्नसमारंभातील मराठीपण जसे हळूहळू हरवत आहे, तसेच भाषेची होत आहे ! कौटुंबिक नालायतील मराठी संबोधने बाजूला पडत असून भाऊजी या शब्दाची जागा जिजाजी, मेहुणा या शब्दाची जागा साला या शब्दांनी घेतली आहे. एकेकाळी वर्तमानपत्रांनी परिभाषेत भर घातली. आता व्यवहारात रूढ झालेले मराठी शब्द बाजूला सरून तेथे इंग्रजी / हिंदी शब्दांचा उपयोग सुरू आहे, याचा पदोपदी अनुभव येतो. एकीकडे माध्यमातील नवी पीढी कार्यक्षम आणि तंत्रज्ञानी असल्याचा अनुभव येत असतानाच त्यांचा मराठी शब्दसंग्रह मर्यादित होत असल्याचे जाणवते. याचे कारण या पिढीत मराठी साहित्याचे वाचन करीत झाले आहे, हे असावे. इंग्रजी माध्यमातून होणारे शिक्षण, बहुभाषक परिसरात संपर्कासाठी सहजपणे उपयोगात आणली जाणारी हिंदी, माध्यमाना आलेले तंत्रज्ञानप्रधान व्यवसायाचे रूप, उच्च न देणारी वाढती स्पर्धा या आणि अशा काही कारणांमुळे आजच्या माध्यमात दिसणारी भाषा विचित्र रूप धारण करीत आहे. माध्यमांचा समाजमानावर होणारा परिणाम लक्षात घेता माध्यमांकडून उपयोगात आणली जाणारी भाषा महत्वाची ठरते. ती निष्कारण कटीण, बोजड नको तशीच स्वतःचे अस्तित्व सहजपणे विसरणारीही नको. ती पुढे जाणारी, स्वागतशील हवी आणि तिचे नाते तिच्या मुळांशी हवे

ही खांदे महाराज यांची कृपा आहे. पैलवान मंडळी कधी झुकत नाहीत. अगदी शेवटपर्यंत त्यांनी हा बाणा जपला. तसेच, अर्जुन महाराज हाच यांच्यापासून असलेली श्रद्धा, सिद्धा कायम देवळी. त्यांच्या आणण काम, क्रोधोद्या दुरान्वये संबंध नव्हता, म्हणून ते लोकप्रिय व्यक्तीमत्त्व बनले, असे मत डाकणे महाराज यांनी व्यक्त केले. यावेळी होळचे ग्रामस्थ, संत भगवान बाबा वारकरी शिक्षण संस्थेचे पदाधिकारी, आजी-माजी विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

शिवरायांच्या स्वराज्यात समानता होती - ज्ञानेश महाराज
रोळगावकर,आगळे, देवसरकर , पाटील,शिरफूले यांना पुरस्कार

नांदेड प्रतिनिधी : बालाजी सरसाट
किनाड : मराठा सेवा संघ, संभाजी ब्रिगेड,
जिजाऊ ब्रिगेड इतर कक्ष आयोजित सार्वजनिक
शिवजन्मोत्सव समिती नवा मोंडा नांदेड येथे
छत्रपती शिवाजी महाराज जन्मोत्सवनिमित्त
कार्यक्रम घेण्यात आला यावेळी प्रमुख वक्ते ज्ञानेश
महाराव यांचे व्याख्यान झाले यांचा ज्ञानेश महाराव
यांनी शिवार्याच्या राज्यात सर्व जातीभाषांचे लोक
एकोपायेने आणि आनंदाने राहता होते व त्यांचा
शिवाजीवर पूर्ण विश्वास होता. शिवार्यांच्या
काळातील लढाया सारसेसाठी होत्या धार्मिक
हिंदूच्या कारण छत्रपती शिवाजी महाराज
नव्हे-मुस्लिम असा भेद करत नव्हते स्वराज्यात
समानता होती प्रतिपादन ख्यातनाम विचारवंत
ज्ञानेश महाराव यांनी केले. दिवाळीपेक्षाही म
द्रेच्या प्रमाणानु शिवजन्मोत्सव साजरा होत आहे
आजच्याही बांधकाम अभियंत्र्यालाही लाजवेत
असे किळे शिवाजी महाराजांनी त्या काळात
बांधले. महायुतीतील सर्व पक्षांनी मिळून आद्री
मराठा आरक्षणचा प्रश्न मार्गी जरूर लावु असे मत
अध्यक्षताही उपस्थित असलेले महाराष्ट्र राज्याचे
माजी मुख्यमंत्री स्वा. अशोक चव्हाण यांनी मांडले.
कार्यक्रमाचे उद्घाटन आ.प्रताप पाटील चिखलीकर
यांचे होते झाले. प.र.ताप पाटील चिखलीकर यांनी
छत्रपती शिवाजी महाराजांनी अठरा पगड जातीला
सोबत घेऊन कार्य केले त्याचप्रमाणे मराठा सेवा
सर्व समाजाला सोबत घेऊन कार्य करत आहे नांदेड
मिथल मराठा सेवा संघाचे कार्य कौतुकास्पद आहे
असे ते म्हणाले.

छात्रा विप्रतट्ट दैर्घ्य श्री कथाया मराठा सेवा संधाये क
 वासनाज्यजोगी आहं असे मत खा. रिप्ट चढा
 यीं मांले. शिवरयाया इहिरास तलागावया
 पोहोवण्यासाठी मराठा सेवा संधाये काम मैतुकाये
 आहं असे मत आ. बालाजी कल्याणकर यानी मांले
 न्म्वरबाई हस्ते मराठा मुष्ण पुस्करा माधकर
 गिरजाबाई यांना देण्यात आला. जिनास रस पुस्कर
 शिखाबाई आगले यांना देण्यात आला, पहिल्या महि
 ङडेंवर यांच्या नावे देण्यात येणारा ङडें रसमाबाई या
 पुस्करा ङडें मुयांगी अंठुळा देससरकर यांना देण्या
 आला, कृषी देण्यात मराठा सेवा संधे कृषी पु
 पुस्करा बळीमार पाटील कामळकर यांना त
 खाशाना जयधर यांच्या नावाने देण्यात येणारा क्रि
 देण्यात मराठा प्रसिबजेंत बालाजी शिरफार यांना
 देण्यात आला. मैथोनां स्पष्टत मुलांमये प्रणय रां

प्रथम, निजुत्ती गुंवेवाड द्वितीय, सुजीत राठोड
दोन सुलीयेये शिवानी बोकारे प्रथम, पुन
द्वितीय, प्रभात राठोड तृतीय आली आली
स्पर्धकांना प्रथम सात हजार, द्वितीय पाच ह
दोन हजार रूपये बक्षीस प्रकृत, निवे
चित्रकला, घरगुती शिवजयंती साजरा
स्पर्धेतील विजेत्यांना रोख रक्कम व
देण्यात आले.खा.रविंद्र चव्हाण, आ
कल्याणकर, आ.आनंदराव बोर्गार
आ.मोहन हवंडे, जिल्हा परिषदेच्या
कार्यकारी अधिकारी रेखा कादम, मार्ज
जयश्री महापात्रे, डॉ रेखा पाटील, कादिदा ब
नारसिंहापुरी सतीश देशमुख, आनंद चव्
णारसबिका डॉ करुणा जनार्दन
हुस्सेकर, एकनाथ मोरे, गोविंद नागेलीक
पावडे, माधव देवसरकर, तिष्ठाणी कोंटि
पावडे, अविनाश कदम, छायाचे
दशरथ म्हापटे, मराठा सेवा संघाचे प्रदेश
डॉ पंजाबाकर चव्हाण, मधुकर देशमुख
रा पाटील, इंजि.सुरेश देशमुख, इंजि
शिंदे, सोपान सुरेसराग, माणिकराव
कदम, सोपान देवराये, मराठा सेवा संघाचे
उद्भव सुवंशी, मराठा सेवा संघ जिल्हायक
कल्याणकर, संभाजी ब्रिहद विभागीय अग्र
पाटील, आदींची उपस्थिती होती.

शिवजन्मोत्सव साजरा करण्यासाठी
ज्यांनी प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष सहकार्य केले त्यांना
ही मान्यता देऊन आहे.

शिवजन्मोत्सव समिती चे अध्यक्ष अॅड. बाधमारे यांनी व्यक्त केले. आलेल्या सर्व तसेच समाज बांधवांचे स्वागतानाच उत्सव करतो तसेच मराठा समाजाचा समावेश झाला तत्च आरंभण टिकू. मत शिवजन्मोत्सव समिती चे स्वागत मराठा सेवा सोंवांचे जिन्हादाथ्य पंडीत मत व्यक्त केले. संजलन सुनरीपूर इन्हेंदें प्रारंभी द.शिवाजी महाराज व राजमाया चे पुजन मानव्यवर्गया हस्ते करणया जिन्नाऊ वंदना घेयता आली.मिरा डोल ताशा व बॅड पयक,हजला मिरा डोल-नय शिवराय,गजिना रे परिसर गेला होता.या कार्यक्रमाच्या यश शिवजन्मोत्सव समिती अध्यक्ष अॅड. बाधमारे मराठा सेवा सोंवांचे जिन्हादाथ्य शिवजन्मोत्सव समिती स्वागतदाथ्य पंडित मराठा सेवा सोंवांचे जिन्हादाथ्य मतीना जाय कल्याणकर,रुद्रव सुर्ववंशी, संभाजी विभागीय अध्यक्ष संकेत पाटील, संभाजी जिन्हादाथ्य बामाणी कोल्हे, परमेश्वर शिंदे प्रमुख सुनारी सिरसाट जिन्हादाथ्य सुमित्रा वडजकर, जिन्हादाथ्य चव्हाण, डॉ विधा पाटील,अरुणा जा देवसंस्कर,राणी दळवी,शिवाजी पाटील,राजगड,विक्रान्त खेडकर, अंकुश कोल्हे, राधाचक्राव होगे, स्वल्दीत दुरव देसमय,इंजि.प्रविण जाधव, प्रल्हाद जाधव आदिंसह इतरांनी प्रीप्रश्न घेतले.

भारतीय संघ गुरुवारी चॅम्पियन्स ट्रॉफीमध्ये आपल्या मोहिमेला सुरुवात करेल. भारताचा संघ या मालिकेतील पहिली सामना २० पेक्षा २०२५ रोजी खेळणार आहे. पहिल्या सामन्यात भारतीय संघ बांगलादेशच्या आझानाचा कांगला लागेल. मात्र, भारत बांगलादेश सामन्यापूर्वी खेळाडूंसोबत आनंदाची येत आहे. खरंतर, अलबीसीसीआयने आपल्या अंदाजानुसार म्हाटले होते की, खेळाडू कोणत्याही दिव्यावर त्यांच्या कुटुंबियांसोबत शकणार नाहीत, परंतु आता बदल होण्याची चर्चा आहे. रिपोर्ट्सनुसार, खेळाडूंचे चॅम्पियन्स ट्रॉफीमध्ये एक सामना शकतील. बीसीसीआयने खेळणार कुटुंबियांना चॅम्पियन्स ट्रॉफीमध्ये सामना पाहण्याची परवानगी आहे, परंतु यासाठी बीसीसीआयने परवानगी घ्यावी लागेल. या खेळाडूंचे कुटुंब चॅम्पियन्स ट्रॉफीमध्ये एक सामना पाहू शकतील. ऑस्ट्रेलिया दोन्ही दिव्यावर बॉर्डर-गारनेर ट्रॉफीमध्ये भारतीय संघाचा कामगिरीनंतर बीसीसीआयने

कठोर निर्णय घेतला होता. परंतु या निर्णयामध्ये आता एक बदल शक्य आहे. बीसीसीआयच्या नवीन नियमानुसार, जर भारतीय खेळाडू ४५ दिवसांपेक्षा जास्त काळासाठी परदेशी दौऱ्यात त्यांच्या कुटुंबियांसोबत काही वेळ घालवू शकतात. परंतु जर दौऱ्या त्यापेक्षा कमी दिवसांसाठी असेल तर क्रिकेटपटू त्यांच्या कुटुंबियांसोबत वेळ घालवू शकणार नाही. बीसीसीआयचा एक अधिकारी म्हणाला की, आता खेळाडूने ठरवायचे आहे की त्याचे कुटुंब कोणत्याही सामन्याला जाणार की नाही. बरेच लोक त्यांच्या कुटुंबियांना थोड्या काळासाठी सोबत घेऊन जाऊ शकता नाहीत. बीसीसीआयच्या नवीन धोरणानुसार, जर सधं ४५ दिवस किंवा त्याहून अधिक काळ भारताबाहेर असेल तर खेळाडूची पत्नी आणि मुले (१८ वर्षांपेक्षा कमी वयाची) जास्तीत जास्त दोन आठवडे त्यांच्यासोबत राहू शकतात. लहान दूरमध्ये ही मर्यादा एक आठवडा असते. या धोरणानुसार कोणत्याही प्रकारचा विचरनन झाल्यास प्रशिक्षक, कर्णधार आणि ऑपरेशन्सच्या जीएमची परवानगी आवश्यक असेल.

हे पत्रक मालक, मुद्रक, प्रकाशक, संपादक राहुल मास्तीराव वाईकर यांनी राजवीर प्रिंटर्स, राजमाता जिजाऊ कॉलनी, नवगण कॉलेज रोड, बीड जि.बीड-४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे छापून दैनिक लोक आरंभ कार्यालय, हाऊस नं.०१/०३/८६२० राजमाता जिजाऊ कॉलनी, नवगण कॉलेज रोड, बीड जि. बीड- ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. मो. ९२७२१३२४५०, संपादक: राहुल मास्तीराव वाईकर Email : dainiklokaarambh@gmail.com